

Nyt om levende fortidsminder

Nr. 1 - sept. 2022

Vi registrerer alle reliktpanter i Vordingborg kommune

Om dette nyhedsbrev

Nyheder om registreringer sendes til alle medlemmer og støttemedlemmer af vores forening. Desuden har vi oprettet en mail-gruppe med interesserede og gode venner, hvis du vil slettes fra gruppen, så skriv.

Til interesserede og foreningens medlemmer

Vi kom godt fra start i foråret. Vores bestyrelse var med på ideen og vi sendte en projektbeskrivelse ud samt plantelisten med "levende fortidsminder" fra B. Løjtnants store værk.

Jeg var tilfreds med opbakning fra Vordingborg kommune og Biosfære Møn, som støtter os fremad samt ved udgivelse af et "postkort", som kort fortæller om projektet og hvor der henvises til vores hjemmeside med mange flere oplysninger.

Nederst ses teksten til "den korte udgave af projektbeskrivelsen" og der er link til vores hjemmeside, hvor følgende dokumenter findes: alle 4 vedlagt igen her.

Projektbeskrivelse

245 reliktpanter

Middelalderlokaliteter

Artsliste sogne – gl. Møn kommune

Registreringer

Vores forening indbød medlemmer til en tur til Stege Vold, hvor vi skulle øve os, det gik godt og ca 12 fra havelauget kom godt i gang, man skulle lære app'en at kende, bruge kamera og de andre detaljer.

Siden har vi i fællesskab besøgt Hårbølle, Borre, Klintholm og fundet fine relikter.

De fleste registrerer tæt ved bopælen, måske bor man tæt ved en kirke, et større gods eller en middelalderlokalitet og så er det muligt at finde nogle af de planter, som kom til Danmark i middelalderen.

Jeg har selv registreret i Stege siden foråret og fundet meget på Volden, men har også besøgt kirkegårde på både Møn og Sjælland, samt ruinterrænet i Vordingborg. Det var skønt at finde Vild Tulipan på Stege Vold.

Den grundigste registrering er omkring Marienborg Gods og Damsholte Kirke, her har Marie Oved over 200 registreringer, mange relikter fra dette område. Marie skriver:

Jeg registrerede den første plante d. 21. februar i år.

Det har været en øjenåbner for mig at registrere planter! Hvor er der mange forskellige: jeg har nok registreret omkring 200 forskellige inden for en radius af 2 km fra mit hjem på Vestmøn, heraf en del middelalderplanter. En del af planterne kender jeg, andre lærer jeg at kende gennem registreringer. Så kom og vær med og bliv kendt med planterne i din omegn!

Fra Præstø har Brian registreret Læge-Jernurt, et sjældent relikv udenfor Bornholm.

Vi så Galnebær = Belladonna på vej i Vordingborg, et par hundrede meter fra Historisk-Botanisk Have, 6 store kraftige planter, måske har de stået der i mange år.

I Hårbølle så vi flere sjældenheder, bl.a. den smukke Rosen-Katost, som sikkert har været anvendt i middelalderen ligesom de øvrige katost-arter. Vi fandt ikke Seksradet Stenurt.

I Stege-området ser vi den sjældne Alm. Springknap overalt, medens der skal ledes mere for at finde Enbo Galdebær.

I Borre er der plads til megen plantevækst bag hovedgadens huse, vi skal dog derud igen for at finde mere. Borre var dog middelalderkøbstad for lang tid siden.

På Nyord ses flere fine relikvier, Læge-Alant, Hjertebladet Kongelys og forleden for første gang Rosen-Katost. På De vilde Blomsters Dag så vi Læge-Kulsukker.

Helt nyt er et fund i Klintholm Havn, Gul Havreblomme, som vel er en Kræge.

Arter.dk og Naturbasen

Gå på opdagelse i de to baser, en god vinter-syssel at dykke ned i de mange registreringer af planter og dyr. Du må selv prøve at se på mulighederne, søg evt på en art eller et område.

Nyt på arter.dk er – se menuen, hvor vi har oprettet et fællesskab = kaldet: Reliktplanter i Vordingborg kommune. Her har vi afgrænset ”planter” og du kan se flere tusinde fund, prøv at klikke på mit navn, for at se hvor jeg har været rundt.

Arter.dk har jo også en hjemmeside, prøv evt. denne, starter med et danmarkskort, hvor man kan fokusere på et mindre område – fx Stege eller hvor du bor.

Næste år

I 2023 skal arbejdet fortsætte, vi har ikke besluttet detaljer endnu.

Men vi kan dog løfte sløret for noget stort, da to dygtige botanikere har lovet at hjælpe i et par dage.

Det er Anne Murmann og Marianne Helkjær, som vil bo i Stege et par dage og dermed komme rundt til de mange lokaliteter i kommunen. Jeg håber at flere vil koble sig på, bl.a. naturmedarbejdere fra kommunen, vore medlemmer og andre som elsker at registrere.

Mit forslag er – 2 hverdage i starten af juni – Anne og Marianne vælger datoer, og senere i Nyhedsbrev nr. 2 vil der komme forslag til dages indhold.

Læs mere

Hjemmeside: historiskeplanter.dk/

Facebookside: facebook.com/HistoriskePlanter

Middelalderhaven: middelalderhaven.dk/

Bilag:

Projekt 2022 – 2024 – kort udgave!

De levende fortidsminder

Vores arbejde er en del af Møn UNESCO Biosfære, og det handler om at bevare naturen og de mange reliktpanter. Det handler også om at formidle planterne i naturen og plantesamlingen i Middelalderhaven samt at videregive viden om hvordan planterne blev anvendt.

Vordingborg kommune

Vi bor i en kommune med rigtig mange levende fortidsminder. I en tid hvor vi registrerer alt levende, hvor natur, mere god natur, flere skove og stor biodiversitet er vigtigt, må de mange levende levn også tælles med. Vores forening startede for over 8 år siden og hovedformålet var, at anlægge en middelalderhave, hvor de levende fortidsminder, reliktpanterne, de historiske planter kunne formidles og præsenteres.

Vores projekt

Vi vil forsøge at registrere de historiske planter på middelalderlokaliteter i vores kommune.

De registreres digitalt på "Arter" eller evt. på "Naturbasen"

Man kan bruge sin mobiltelefon, eller ipad på stedet, måske vente og bruge sin pc derhjemme.

Se vore hjemmesider og facebookside:

Hjemmeside: historiskeplanter.dk/

Facebookside: facebook.com/HistoriskePlanter

Middelalderhaven: middelalderhaven.dk/

Opdateringer her:

Følg med på foreningens hjemmeside

[Projekt 2022-2024 | Historiske Planter](#)

Her bringer vi resultater, plantelister og lokaliteter og evt. ændringer, mv.

Kontakt os:

Kontakt os: Lars J Larsen larsjoernlarsen@gmail.com eller 29641348

Kontakt os i Middelalderhaven, ml. marts – november man+tors 10-12

Den 7. april 2022